

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

08 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКУМ З ПРОБЛЕМ ЗОВНІШНІХ БОРГІВ КРАЇН, ЩО
РОЗВИВАЮТЬСЯ

Рівень вищої освіти: *Другий (магістерський)*

Галузь знань: 29 **міжнародні відносини**

Спеціальність: 292 – *Міжнародні економічні відносини*

Спеціалізація:

Освітньо-професійна програма: *Міжнародні економічні відносини*

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються». – Одеса: ОНУ, 2022. – 21 с.

Розробники:

Кириченко М.В., старший викладач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ ім.І.І. Мечникова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від. "26" серпня 2021р.

Завідувач кафедри _____ (Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)

Погоджено із гарантом ОПП _____ (Тетяна РОДІОНОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету МВПС

Протокол № 1 від. "30" 09 2022р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і МЄВ

Протокол № 1 від. "28" серпня 2023р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (Сергій Якубовський)
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 1 змістових модулів – 2	Галузь знань <i>29 Міжнародні відносини</i> Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	Вибіркова
		<i>Рік підготовки:</i>
		2-й
		<i>Семестр</i>
		3-й
		<i>Лекції</i>
		0 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		0 год.
		<i>Лабораторні</i>
		30 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		60 год.
Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна "Практикум з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються" має на меті навчити студентів аналізувати проблеми, що виникають у зв'язку з зовнішніми боргами країн, що розвиваються, та розробляти стратегії для їх вирішення.

Студенти будуть мати змогу ознайомитися з теоретичними та практичними аспектами зовнішніх боргів країн, що розвиваються, та вивчити методи оцінки ризику державного боргу. Дисципліна також передбачає вивчення міжнародних стандартів управління державним боргом, аналізу різних стратегій взаємодії з міжнародними кредиторами та вивчення міжнародного досвіду з реструктуризації боргів.

Завдання дисципліни полягають у формуванні в студентів знань про теоретичні та практичні аспекти зовнішніх боргів країн, що розвиваються, у розвитку навичок аналізу та оцінки ризику державного боргу та у здобутті практичних навичок розробки стратегій взаємодії з міжнародними кредиторами та реструктуризації боргів. Крім того, студенти будуть навчатися роботі зі статистичними даними та економічними моделями, які дозволять їм аналізувати та прогнозувати розвиток економіки країн з борговими проблемами.

Завдання дисципліни Практикум з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються:

- ознайомити студентів з теоретичними основами зовнішнього боргу та розвитку країн;
- розглянути механізми управління зовнішнім боргом країн, що розвиваються;
- вивчити техніки та інструменти оцінки ризиків зовнішнього боргу та розвитку країн;
- надати студентам практичний досвід у розробці та аналізі проектів зовнішнього фінансування та розвитку країн;
- дослідити проблеми та можливості міжнародного співробітництва в галузі зовнішнього боргу та розвитку країн;
- оцінити вплив зовнішнього боргу на економічний розвиток та соціальне благополуччя країн, що розвиваються.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 4. Здатність працювати в команді
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації. СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.
Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин. ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог. ПРН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

Після успішного завершення курсу "Практикум з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються" студенти повинні знати як:

- Розуміти основних проблем, пов'язаних з зовнішніми боргами країн, що розвиваються, включаючи ризики та наслідки невиконання боргів.
- Оцінювати фінансовий стан країн, що розвиваються, та їх потребу в зовнішньому фінансуванні.
- Застосовувати інструменти фінансового аналізу для оцінки фінансового стану країн, що розвиваються.
- Розуміти основних типів фінансових інструментів, які використовуються країнами, що розвиваються, для залучення зовнішнього фінансування та управління зовнішніми боргами.
- Розробляти та оцінювати стратегії управління зовнішніми боргами для країн, що розвиваються.
- Аналізувати та використовувати дані щодо зовнішніх боргів країн, що розвиваються, для прийняття рішень у галузі фінансів та інвестицій.
- Підготувати звіти та презентації, які розкривають проблеми та перспективи зовнішніх боргів країн, що розвиваються.

Ці знання та навички допоможуть студентам успішно розвивати кар'єру в галузі фінансів, банківської справи, інвестиційного менеджменту, а також у громадському та державному секторах, пов'язаних зі ЗЕД.

Після успішного завершення курсу "Практикум з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються" студенти повинні вміти:

- Розуміти основні поняття та теоретичні підходи до аналізу зовнішнього боргу країн, що розвиваються.
- Аналізувати сучасні тенденції розвитку зовнішнього боргу країн, що розвиваються, та їх вплив на стан економіки та фінансову стійкість країн.
- Визначати фактори, що впливають на зовнішній борг країн, що розвиваються, та оцінювати їх ризики.
- Розуміти і вміти застосовувати різні методи оцінки ризику зовнішнього боргу.
- Аналізувати та прогнозувати ризики пов'язані зі зменшенням експортних доходів та збільшенням інтересних платежів зовнішнього боргу.
- Розуміти основні інструменти для управління зовнішнім боргом країн, що розвиваються, та знати методи їх ефективного використання.
- Вміти оцінювати ризики інвестування в зовнішній борг країн, що розвиваються, та розуміти взаємозв'язок між зовнішнім боргом та інвестиційним кліматом.
- Вміти розробляти стратегії для зменшення зовнішнього боргу країн, що розвиваються, та застосовувати інструменти для їх реалізації.
- Розуміти принципи ефективного управління зовнішнім боргом та знати основні техніки інтернаці.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність зовнішнього боргу країни

Тема 1: Вступ до проблеми зовнішніх боргів країн, що розвиваються

- Основні поняття та визначення
- Фактори зовнішньої заборгованості
- Історичний аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються

Тема 2: Економічна теорія зовнішньої заборгованості

- Механізми зовнішньої заборгованості
- Переваги та недоліки зовнішньої заборгованості
- Теорія криз зовнішньої заборгованості

Тема 3: Міжнародні фінансові інститути та зовнішня заборгованість країн, що розвиваються

- Міжнародний валютний фонд
- Світовий банк
- Міжнародний банк реконструкції та розвитку
- Регіональні фінансові інститути

Тема 4: Фінансовий моніторинг та аналіз зовнішньої заборгованості

- Показники зовнішньої заборгованості
- Ризики та фактори, що впливають на зовнішню заборгованість
- Фінансовий моніторинг зовнішньої заборгованості

Тема 5: Моделі управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються

- Стратегії управління зовнішньою заборгованістю
- Моделі фінансового управління
- Моделі кризового управління

Тема 6: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн

- Поняття та види зовнішньої заборгованості країн
- Аналіз зовнішньої заборгованості країн
- Вплив зовнішньої заборгованості на економіку країн
- Методи управління зовнішньою заборгованістю країн
- Практичні аспекти управління зовнішньою заборгованістю країн
- Порівняння досвіду управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються
- Кейс-студії зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються.

Тема 7: Міжнародні кредитні установи та програми з боротьби з борговою кризою

- Організація Об'єднаних Націй та роль головних органів ООН в регулюванні міжнародних фінансів
- Міжнародний валютний фонд (МВФ): історія, структура та функції
- Світовий банк: історія, структура та функції
- Регіональні розвиткові банки та їх роль у фінансуванні розвитку країн
- Міжнародні програми з боротьби з борговою кризою: План Брейді, програма НІРС та інші

Тема 8: Політика зовнішньої заборгованості та її вплив на розвиток країн

- Політика зовнішньої заборгованості країн: основні принципи та підходи
- Вплив зовнішньої заборгованості на економічний розвиток країн
- Корупція та зовнішня заборгованість: взаємозв'язок та вплив на розвиток країн
- Політика управління державним боргом та її вплив на економіку країн
- Правові аспекти зовнішньої заборгованості та їх вплив на розвиток країн.

Змістовий модуль 2. Особливості роботи із зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються

Тема 9: Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються

- Вступ до аналізу зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
- Показники зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
- Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються: внутрішні та зовнішні фактори
- Ризики зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
- Моделювання можливих сценаріїв зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються

Тема 10: Міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються

- Вступ до міжнародних фінансових інституцій
- Роль Міжнародного валютного фонду у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
- Роль Світового банку у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
- Роль Регіональних розвиткових банків у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
- Інші міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються.

Тема 11: Засоби впливу на зовнішню заборгованість

- Механізми регулювання зовнішньої заборгованості
- Міжнародні фінансові інститути та їхній вплив на зовнішню заборгованість
- Програми підтримки країн зі значною зовнішньою заборгованістю

Тема 12: Корпоративні фінанси в умовах зовнішньої заборгованості

- Фінансові ризики, пов'язані з зовнішньою заборгованістю корпорацій
- Управління валютним ризиком в умовах зовнішньої заборгованості
- Міжнародні фінансові операції та їхній вплив на корпоративні фінанси

Тема 13: Міжнародні кредитні інституції

- Вступ до міжнародних кредитних інституцій
- Роль та функції Міжнародного валютного фонду (МВФ)
- Роль та функції Світового банку
- Інші міжнародні кредитні інституції

Тема 14: Оцінка зовнішньої заборгованості країн

- Оцінка зовнішньої заборгованості країни
- Методи оцінки зовнішньої заборгованості
- Фактори, що впливають на зовнішню заборгованість країни
- Аналіз ризиків та управління зовнішньою заборгованістю країни

Тема 15: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн

- Корпоративна зовнішня заборгованість
- Зовнішній борг держави
- Вплив зовнішньої заборгованості на економіку країни
- Способи зменшення зовнішньої заборгованості країни.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Сутність зовнішнього боргу країни					
Тема 1: Вступ до проблеми зовнішніх боргів країн, що розвиваються	6			2	4
Тема 2: Економічна теорія зовнішньої заборгованості	6			2	4
Тема 3: Міжнародні фінансові інститути та зовнішня заборгованість країн, що розвиваються	6			2	4
Тема 4: Фінансовий моніторинг та аналіз зовнішньої заборгованості	6			2	4
Тема 5: Моделі управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються	6			2	4
Тема 6: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн	6			2	4
Тема 7: Міжнародні кредитні установи та програми з боротьби з борговою кризою	6			2	4
Тема 8: Політика зовнішньої заборгованості та її вплив на розвиток країн	6			2	4
Разом за змістовним модулем 1	48			16	32
Змістовий модуль 2. Особливості роботи із зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються					
Тема 9: Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються	6			2	4
Тема 10: Міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються	6			2	4
Тема 11: Засоби впливу на зовнішню заборгованість	6			2	4
Тема 12: Корпоративні фінанси в умовах зовнішньої заборгованості	6			2	4
Тема 13: Міжнародні кредитні інституції	6			2	4
Тема 14: Оцінка зовнішньої заборгованості країн	6			2	4
Тема 15: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн	6			2	4
Разом за змістовним модулем 2	42			14	28
Усього годин	90			30	60

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені планом

6. Теми практичних занять
Практичні заняття не передбачені планом

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Тема 1: Вступ до проблеми зовнішніх боргів країн, що розвиваються	2
2	Тема 2: Економічна теорія зовнішньої заборгованості	2
3	Тема 3: Міжнародні фінансові інститути та зовнішня заборгованість країн, що розвиваються	2
4	Тема 4: Фінансовий моніторинг та аналіз зовнішньої заборгованості	2
5	Тема 5: Моделі управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються	2
6	Тема 6: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн	2
7	Тема 7: Міжнародні кредитні установи та програми з боротьби з борговою кризою	2
8	Тема 8: Політика зовнішньої заборгованості та її вплив на розвиток країн	2
9	Тема 9: Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються	2
10	Тема 10: Міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються	2
11	Тема 11: Засоби впливу на зовнішню заборгованість	2
12	Тема 12: Корпоративні фінанси в умовах зовнішньої заборгованості	2
13	Тема 13: Міжнародні кредитні інституції	2
14	Тема 14: Оцінка зовнішньої заборгованості країн	2
15	Тема 15: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн	2
Всього		30

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
		Денна форма
1	Тема 1: Вступ до проблеми зовнішніх боргів країн, що розвиваються	4
2	Тема 2: Економічна теорія зовнішньої заборгованості	4
3	Тема 3: Міжнародні фінансові інститути та зовнішня заборгованість країн, що розвиваються	4
4	Тема 4: Фінансовий моніторинг та аналіз зовнішньої заборгованості	4
5	Тема 5: Моделі управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються	4
6	Тема 6: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн	4
7	Тема 7: Міжнародні кредитні установи та програми з боротьби з борговою кризою	4
8	Тема 8: Політика зовнішньої заборгованості та її вплив на розвиток країн	4
9	Тема 9: Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються	4
10	Тема 10: Міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються	4
11	Тема 11: Засоби впливу на зовнішню заборгованість	4
12	Тема 12: Корпоративні фінанси в умовах зовнішньої заборгованості	4
13	Тема 13: Міжнародні кредитні інституції	4
14	Тема 14: Оцінка зовнішньої заборгованості країн	4
15	Тема 15: Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн	4
Всього		60

До самостійної роботи відноситься:

1. підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;
2. написання рефератів, есе.

3. Виконати індивідуальне завдання "Аналіз зовнішньої заборгованості країни":

Індивідуальне завдання "Аналіз зовнішньої заборгованості країни" передбачає дослідження факторів, що впливають на зовнішню заборгованість обраної країни, а також оцінку її стану та можливості зменшення ризиків пов'язаних з зовнішнім боргом. Детальний опис завдання наведено нижче:

Обрання країни та збір необхідних даних:

1. Обрати країну для аналізу зовнішньої заборгованості. Країна може бути обрана за власним вибором або надана викладачем.
2. Зібрати необхідні дані про зовнішню заборгованість країни, зокрема: загальний зовнішній борг, його розподіл за видами, структуру за кредиторами, країни-кредитори, строк погашення боргу та інші показники.
3. Аналіз стану зовнішньої заборгованості:
  - Описати стан зовнішньої заборгованості країни та зробити порівняння з іншими країнами.
  - Проаналізувати ризики пов'язані зі зростанням зовнішнього боргу та його погашенням.
  - Фактори, що впливають на зовнішню заборгованість:
  - Проаналізувати основні фактори, що впливають на зовнішню заборгованість країни: залежність від зовнішніх ресурсів, рівень економічного розвитку, стан фінансової системи, ступінь політичної стабільності та ін.
  - Оцінити вплив цих факторів на зовнішню заборгованість країни.
  - Пропозиції щодо зменшення ризиків стосовно зовнішньої заборгованості країни.

9. Методи навчання

Для Практикуму з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються, можуть використовуватися різні методи та технології навчання залежно від мети та змісту курсу. Оскільки в даному курсі знаходяться лабораторні заняття, можна вважати, що акцент буде зроблений на практичному застосуванні знань.

До активних методів навчання, які можуть бути використані на курсі, можна віднести:

Робота в групах: студенти можуть бути розділені на групи, де вони зможуть дискутувати та обговорювати теми курсу. Це сприяє розвитку навичок комунікації, співпраці та вирішенню проблем.

Проведення дебатів: викладач може запропонувати студентам провести дебати на актуальні теми курсу, де студенти зможуть показати свої аргументаційні та переконливі навички.

Розв'язання кейсів: студенти можуть бути запрошені до розв'язання реальних кейсів, що допоможе їм застосувати отримані знання в практиці та розвинути навички аналізу та вирішення проблем.

До актуальних технологій навчання, які можуть бути використані на курсі, можна віднести:

Відеоуроки та вебінари: це може бути корисним для доповнення лекційного матеріалу та показу прикладів реального застосування теорії.

Інтерактивні вправи та тести: такі вправи можуть бути корисними для перевірки розуміння матеріалу та забезпечення активної участі студентів у процесі навчання.

Крім того, можуть використовуватись такі активні методи навчання, як групова робота, дискусії, дебати, рольові ігри тощо. Вони сприяють розвитку комунікативних та лідерських навичок студентів, покращують їх здатність до співпраці та вирішення проблем в команді.

До актуальних технологій навчання можна віднести використання відеоуроків, електронних підручників, онлайн-курсів, вебінарів тощо. Ці технології дозволяють студентам самостійно здобувати знання, досліджувати тему, взаємодіяти з іншими студентами та викладачами, а також отримувати зворотний зв'язок щодо свого навчання. Використання сучасних технологій сприяє покращенню якості навчання та забезпеченню ефективності процесу вивчення дисципліни.

Викладач проводить щотижневі консультації з дисципліни, під час яких студентам надаються відповіді на запитання, що їх цікавлять, а також здійснюється прийом заборгованостей з поточного контролю.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться під час занять.

Для контролю та оцінювання знань студентів у Практикумі з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються можуть використовуватись різноманітні форми контролю та методи оцінювання.

Форми контролю можуть включати:

- Тестові завдання: студентам пропонуються запитання з варіантами відповідей, на які потрібно вибрати одну правильну.
- Контрольні роботи: студентам пропонуються завдання, що охоплюють теоретичні та практичні аспекти дисципліни.
- Презентації: студенти можуть підготувати презентації з тем, пов'язаних з валютно-фінансовою інтеграцією країн зони євро.
- Дослідницькі проекти: студентам можуть дати завдання з дослідження питань, пов'язаних з валютно-фінансовою інтеграцією країн зони євро.

Методи оцінювання можуть включати:

- Оцінка тестів та контрольних робіт.

- Оцінка презентацій та дослідницьких проектів.
- Систематичність у виконанні домашніх завдань.
- Участь у дискусіях та дебатах.
- Оцінка активності та зацікавленості студента в навчальному процесі.
- Оцінка звітів та інших письмових матеріалів.

Для оцінювання знань та навичок студентів можуть використовуватись різні методи оцінювання, включаючи традиційні методи (тестування, контрольні роботи) та більш інтерактивні методи (презентації, дослідницькі проекти, дискусії). Оцінювання повинно бути систематичним та об'єктивним процесом, який дозволяє визначити рівень знань та вмінь студентів у певній дисципліні. Для оцінювання студентів на Практикумі з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються можуть використовуватись різні форми контролю та методи оцінювання. Підсумковий контроль – **залік**

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90- 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Студент демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Студент вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдань, виконує завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі.
добре	85 - 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних

		ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття). Студент має стійкі навички виконання завдань.
	75 - 84	Студент виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
задовільно	70 - 74	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Студент знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. Студент має елементарні навички виконання завдань.
	60 - 69	Студент не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Студент надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу. Студент може використовувати знання лише в стандартних ситуаціях, має нестійкі навички виконання завдань, робить дуже багато теоретичних помилок.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	Студент не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає грубі змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки. Студент здатний виконати лише частину завдань виключно за допомогою викладача. У студента відсутні сформовані уміння та навички.
незадовільно з обов'язковим	0 - 34	Студент не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом, виконує

повторним вивченням дисципліни		лише елементи завдань, погребує постійної допомоги викладача.
--------------------------------	--	---

11. Питання для підсумкового контролю

1. Основні поняття та визначення
2. Фактори зовнішньої заборгованості
3. Історичний аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
4. Економічна теорія зовнішньої заборгованості
5. Механізми зовнішньої заборгованості
6. Переваги та недоліки зовнішньої заборгованості
7. Теорія криз зовнішньої заборгованості
8. Міжнародні фінансові інститути та зовнішня заборгованість країн, що розвиваються
9. Міжнародний валютний фонд
10. Світовий банк
11. Міжнародний банк реконструкції та розвитку
12. Регіональні фінансові інститути
13. Фінансовий моніторинг та аналіз зовнішньої заборгованості
14. Показники зовнішньої заборгованості
15. Ризики та фактори, що впливають на зовнішню заборгованість
16. Фінансовий моніторинг зовнішньої заборгованості
17. Моделі управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються
18. Стратегії управління зовнішньою заборгованістю
19. Моделі фінансового управління
20. Моделі кризового управління
21. Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн
22. Поняття та види зовнішньої заборгованості країн
23. Аналіз зовнішньої заборгованості країн
24. Вплив зовнішньої заборгованості на економіку країн
25. Методи управління зовнішньою заборгованістю країн
26. Практичні аспекти управління зовнішньою заборгованістю країн
27. Порівняння досвіду управління зовнішньою заборгованістю країн, що розвиваються
28. Міжнародні кредитні установи та програми з боротьби з борговою кризою
29. Організація Об'єднаних Націй та роль головних органів ООН в регулюванні міжнародних фінансів
30. Міжнародний валютний фонд (МВФ): історія, структура та функції
31. Світовий банк: історія, структура та функції
32. Регіональні розвиткові банки та їх роль у фінансуванні розвитку країн
33. Міжнародні програми з боротьби з борговою кризою: План Брейді, програма НІРС та інші
34. Політика зовнішньої заборгованості та її вплив на розвиток країн
35. Політика зовнішньої заборгованості країн: основні принципи та підходи

36. Вплив зовнішньої заборгованості на економічний розвиток країн
37. Корупція та зовнішня заборгованість: взаємозв'язок та вплив на розвиток країн
38. Політика управління державним боргом та її вплив на економіку країн
39. Правові аспекти зовнішньої заборгованості та їх вплив на розвиток країн.
40. Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
41. Показники зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
42. Аналіз зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються: внутрішні та зовнішні фактори
43. Ризики зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
44. Моделювання можливих сценаріїв зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
45. Міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
46. Сутність міжнародних фінансових інституцій
47. Роль Міжнародного валютного фонду у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
48. Роль Світового банку у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
49. Роль Регіональних розвиткових банків у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються
50. Інші міжнародні фінансові інституції та їх роль у розв'язанні проблем зовнішньої заборгованості країн, що розвиваються.
51. Засоби впливу на зовнішню заборгованість
52. Механізми регулювання зовнішньої заборгованості
53. Міжнародні фінансові інститути та їхній вплив на зовнішню заборгованість
54. Програми підтримки країн зі значною зовнішньою заборгованістю
55. Корпоративні фінанси в умовах зовнішньої заборгованості
56. Фінансові ризики, пов'язані з зовнішньою заборгованістю корпорацій
57. Управління валютним ризиком в умовах зовнішньої заборгованості
58. Міжнародні фінансові операції та їхній вплив на корпоративні фінанси
59. Сутність міжнародних кредитних інституцій
60. Роль та функції Міжнародного валютного фонду (МВФ)
61. Роль та функції Світового банку
62. Інші міжнародні кредитні інституції
63. Оцінка зовнішньої заборгованості країни
64. Методи оцінки зовнішньої заборгованості
65. Фактори, що впливають на зовнішню заборгованість країни
66. Аналіз ризиків та управління зовнішньою заборгованістю країни
67. Практичні аспекти зовнішньої заборгованості країн
68. Корпоративна зовнішня заборгованість
69. Зовнішній борг держави
70. Вплив зовнішньої заборгованості на економіку країни
71. Способи зменшення зовнішньої заборгованості країни.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1								Змістовий модуль № 2							Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	25	100
Контрольна робота* за змістовим модулем 1 – 15								Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 15								

*Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання для модульних контрольних робіт складаються з 15 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з проблем зовнішніх боргів країн, що розвиваються»;
- Силабус;
- Мультимедійні презентації;
- Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи

Вищезазначене навчально-методичне забезпечення розміщено у гугл класі за індивідуальним посиланням

<https://classroom.google.com/c/NjA3MDQ0NDI1MTg0?cjc=gxtgwpz>

13. Рекомендована література

Основна

1. M. Kyrychenko, S. Yakubovskiy and T. Rodionova, "Digital Transformation of the Oil Refining Sector in Ukraine," 2020 IEEE International Conference on Problems of Infocommunications. Science and Technology (PIC S&T), 2020, pp. 733-736, doi: 10.1109/PICST51311.2020.9468064 URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9468064>
2. Yakubovskiy S., Kyrychenko M. Role Of Blockchain Technology In The Development Of Global Information Technology And Fintech Markets In The Conditions Of Globalization ISSN 2518-1394 (online), ISSN 2226-2822 (print) Вісник Маріупольського Державного Університету Серія: Економіка, Маріуполь:2018, Вип. 15, С. 126-132, 0.6 д.а.
3. Кириченко М.В. Застосування принципів системної динаміки у світовій економіці. //Добробут націй в умова глобальної нестабільності. Збірник наукових праць Шостої міжнародної науково-практичної конференції. – Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. - 2016. – 82 с. – С. 47-48. 0, 2 д.а.
4. Зовнішньоекономічна діяльність : підприємство-регіон. Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., – К.: ЦНЛ, 2016.
5. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г.– Одеса- «ТОВ.ПЛУТОН » , 2016. – 352 с
6. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с
7. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с.
8. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
9. Козак Ю. Г., Ковалевський Ю. В. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. Видання 4-е, перероб. та доп. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013, 292 с.

10. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с

Додаткова

1. Архієреєв С.І. Глобальна економіка: Навч. посіб. [для студ. зі спеціальн. “Економіка” “ Маркетинг” “Облік і оподаткування”] / С.І. Архієреєв, Н.М. Волоснікова, Н.Н. Губанова, С.О. Климова та інш.; за ред. С.І. Архієреєва. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2018. – 192 с.
2. Архієреєв С.І., Максименко Я.А. та інш. Міжнародна економіка. [Методичні вказівки до вивчення навчального курсу та виконання розрахункових робіт для студентів економічних спеціальностей НТУ «ХПІ» заочної форми навчання] / ред. проф. С.І. Архієреєва, доц. Я.А. Максименко. – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. – 110 с.
3. Дубницький В. І. Глобальна економіка : навч. посіб. для студ. / В. І. Дубницький, Н. М. Чуприна, І. П. Ганжела. – Дніпропетровськ : Акцент ПП, 2015. – 587 с.
4. Puntigliano A.R. 21-st century Geopolitics: Integration and Development in the Age of Continental States // Territory, Politics, Governance. 2017. Vol. 5. Nr. 4.
5. Salvatore D. International economics. Trade and Finance. Singapore, 2014. 787 p. URL: <https://www.academia.edu/31514196/Salvatore>
6. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/310460694_Miznarodni_ekonomichni_vidnosini_pidrucnik_za_red_AP_Golikova_OA_Dovgal_-_N_HNU_imeni_VN_Karazina_2015_-_464_s
7. Архієреєв С. І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини : навч. посібник / С. І. Архієреєв, Н. М. Волоснікова, С. О. Климова ; за ред. проф. Архієреєва С. І. ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – 234 с.
8. Competition Policy as a Strategic Determinant of Economic Development in the Post-pandemic Period: Management and Legal Aspects / N. Avanesova [et al.] // Studies of Applied Economics. Spec. Iss. : Impact of Current Trends in Social Commerce, Economics, and Business Analytics. – 2021. – Vol. 39, № 7. – 12 p.
9. Климова С. О. Аналіз наслідків глобалізаційного процесу для економіки країни / С. О. Климова // Вісник Національного технічного університету "ХПІ" (економічні науки) = Bulletin of the National Technical University "KhPI" (economic sciences) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2021. – № 4. – С. 71-74.

14. Електронні інформаційні ресурси

1. World Trade Organization. World URL: <http://www.wto.org/>
2. International Monetary Fund <http://www.imf.org/>
3. Trade statistics for international business development URL:
http://www.trademap.org/tradestat/Country_SelService_TS.aspx
4. Merchandise Trade Statistics: Supplement to the Compilers Manual URL:
<http://www.un.org/en/development/desa/publications/>
5. World Development Indicators database, World Bank. URL:
<http://databank.worldbank.org/ddp/home.do>